

Procedura insolvenței

Practică judiciară adnotată

Copyright©2017 Editura Hamangiu SRL

Editură de prestigiu recunoscut în domeniul științelor sociale CNATDCU

Toate drepturile rezervate Editurii Hamangiu

Nicio parte din această lucrare nu poate fi copiată fără acordul scris al Editurii Hamangiu

Editura Hamangiu: Str. Mitropolit Filaret nr. 39-39A, Sector 4, București, O.P. 5, C.P. 91

Tel./Fax: 021.336.04.43; 031.805.80.21; Vânzări: 021.336.01.25; 031.425.42.24

E-mail: redactia@hamangiu.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

TERZEA, VIOREL

Procedura insolvenței : practică judiciară adnotată / Viorel Terzea. - București :

Editura Hamangiu, 2017

Conține bibliografie

ISBN 978-606-27-0940-2

Viorel Terzea

Judecător la Curtea de Apel Pitești

Procedura insolvenței

Practică judiciară adnotată

din 04.12.1964 nr. 7 din 12.01.1968 nr. 3 din

19.01.1985 nr. 4 din 1.11.1986 nr. 11 din

18.01.1988 nr. 12 din 9.01.1989

Contract col. 425 de muncă

Curtea Europeană a Drepturilor Omului

Codul penal din 2003 (Legea nr. 571/2003) republicat

în M. Of. nr. 927 din 29.12.2003

Curtea de Justiție și Uniunea Europeană

Colegiul Medicilor din România

Codul muncii din 2003 (Legea nr. 59 din 24.01.2003)

republicat în M. Of. din 31.03.2011

Codul de procedură civilă din 1865 republicat în

M. Of. nr. 46 din 24.02.1948

Codul de procedură penală din 2003 (O.G.

nr. 92/2003) republicat în M. Of. nr. 513 din

31.07.2007

Comisia de Supraveghere a Activităților

decizie civilă

Oficiul General de Administrare a Marilor

Contribuabili

Directorul General al Finanțelor Publice

Finanțelor Publice

**Editura
Hamangiu
2017**

Listă de abrevieri

alin.	–	alineat(ul)
AEGRM	–	Arhiva Electronică de Garanții Reale Mobiliare
A.J.F.P.	–	Administrația Județeană a Finanțelor Publice
A.N.A.F.	–	Agenția Națională de Administrare Fiscală
A.N.S.P.D.C.P.	–	Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal
A.N.I.	–	Agenția Națională pentru Integritate
art.	–	articol(ul)
BEJ	–	Biroul Executorului Judecătoresc
BNP	–	Biroul Notarului Public
BPI	–	Buletinul Procedurilor de Insolvență
C.A.	–	Curtea de Apel
C.civ. 1864	–	Codul civil din 1864 (publicat în M. Of. nr. 271 din 04.12.1864, nr. 7 din 12.01.1865, nr. 8 din 13.01.1865, nr. 8 din 14.01.1865, nr. 11 din 16.01.1865, nr. 13 din 19.01.1865)
C.C.M.	–	Contract colectiv de muncă
C.E.D.O.	–	Curtea Europeană a Drepturilor Omului
C.fisc. 2003	–	Codul fiscal din 2003 (Legea nr. 571/2003, publicată în M. Of. nr. 927 din 23.12.2003)
C.J.U.E.	–	Curtea de Justiție a Uniunii Europene
C.M.R.	–	Colegiul Medicilor din România
C. mun.	–	Codul muncii din 2003 (Legea nr. 53 din 24.01.2003, republicată în M. Of. din 31.03.2011)
CPC 1865	–	Codul de procedură civilă din 1865 (republicat în M. Of. nr. 45 din 24.02.1948)
CPF	–	Codul de procedură fiscală din 2003 (O.G. nr. 92/2003, republicată în M. Of. nr. 513 din 31.07.2007)
C.S.A.	–	Comisia de Supraveghere a Asigurărilor
dec. civ.	–	decizia civilă
D.G.A.M.C.	–	Direcția Generală de Administrare a Marilor Contribuabili
D.G.F.P.	–	Direcția Generală a Finanțelor Publice
D.G.J.	–	Direcția Generală Juridică
D.G.R.F.P.	–	Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice
Ed.	–	Editura

ed.	–	ediția
H.G.	–	Hotărârea Guvernului
I.C.C.J.	–	Înalta Curte de Casație și Justiție
I.T.M.	–	Inspectoratul Teritorial de Muncă
înch.	–	încheierea
Jud.	–	Judecătoria
lit.	–	litera
M. Of.	–	Monitorul Oficial al României, Partea I
M.E.F.	–	ministrul economiei și finanțelor
M.F.P.	–	ministrul finanțelor publice
NCC	–	noul Cod civil (Legea nr. 287/2009, republicată în M. Of. nr. 505 din 15.07.2011)
NCF	–	noul Cod fiscal (Legea nr. 227/2015, publicată în M. Of. nr. 688 din 10.09.2015)
NCPC	–	noul Cod de procedură civilă (Legea nr. 134/2010, republicată în M. Of. nr. 247 din 10.04.2015)
NCPF	–	noul Cod de procedură fiscală (Legea nr. 207/2015, publicată în M. Of. nr. 547 din 23.07.2015)
NCPP	–	noul Cod de procedură penală (Legea nr. 135/2010, publicată în M. Of. nr. 486 din 15.07.2010)
nr.	–	numărul
O.G.	–	Ordonanța Guvernului
O.R.C.	–	Oficiul Registrului Comerțului
O.U.G.	–	Ordonanța de urgență a Guvernului
p.	–	pagina(le)
parag.	–	paragraf(ul)
pct.	–	punct(ul)
R.A.P.P.S.	–	Regia Autonomă – Administrația Patrimoniului Protocolului de Stat
RIF	–	raportul de inspecție fiscală
s. civ.	–	secția civilă
s. de cont. adm. și fisc.	–	secția de contencios administrativ și fiscal
sent. civ.	–	sentința civilă
ș.a.	–	și alții/altele
și urm.	–	și următoarele
Trib.	–	Tribunalul
UE	–	Uniunea Europeană
vol.	–	volum(ul)

Cuprins

Capitolul I. Domeniul de aplicare	1
1. Cerere de deschidere a procedurii insolvenței față de o asociație sportivă. Admisibilitate	1
2. Cerere de deschidere a procedurii insolvenței față de o fundație. Inadmisibilitate	7
3. Cerere de deschidere a procedurii insolvenței față de o instituție de învățământ superior. Necesitatea dovedirii faptului că debitoarea ar fi efectuat activități cu caracter economic, alături de cele de instruire	13
4. Cerere de deschidere a procedurii insolvenței față de o asociație de proprietari. Inadmisibilitate	17
5. Cerere de deschidere a procedurii insolvenței față de organizație sindicală. Admisibilitate	19
6. Cerere de deschidere a procedurii formulată de un creditor împotriva unei societăți dintr-un grup. Inaplicabilitatea dispozițiilor art. 183 și urm. din Legea nr. 85/2014	22
Capitolul al II-lea. Organele care aplică procedura	27
<i>Secțiunea 1. Instanțele judecătorești</i>	27
7. Cerere de desființare a unei decizii de concediere emisă de către o societate aflată în insolvență, în perioada de observație, prin administratorul special. Competența de soluționare a cererii	27
8. Notificarea creditoare la sediul social. Condiții. Neridicarea corespondenței. Consecințe	30
9. Cerere de suspendare a procedurii insolvenței până la soluționarea unei cauze penale. Respingere	34
10. Termen de exercitare a apelului. Cerere de repunere în termen. Condiții	38
11. Obligativitatea hotărârii instanței de control judiciar. Anularea hotărârii pronunțate de judecătorul-sindic investit printr-o cerere de deschidere a procedurii și trimiterea cauzei aceluiași judecător-sindic	43
<i>Secțiunea a 2-a. Judecătorul-sindic</i>	46
12. Cerere de deschidere a procedurii insolvenței. Invocarea prescripției extinctive. Atribuțiile judecătorului-sindic	46
13. Încheierile judecătorului-sindic care pot face obiectul apelului	52

14.	Suspendare provizorie a executării hotărârii prin care s-a dispus intrarea debitoarei în faliment	53
15.	Suspendarea provizorie a hotărârii pronunțate în cadrul procedurii insolvenței. Particularități privind îndeplinirea condițiilor legale	56
16.	Cerere de suspendare provizorie a executării hotărârii judecătorești de deschidere a procedurii, pe calea ordonanței președințiale, de către judecătorul-sindic, în temeiul art. 996 și urm. NCP. Inadmisibilitate	60
17.	Cerere de suspendare a executării deciziei instanței de control judiciar până la soluționarea contestației în anulare. Inadmisibilitate	64
<i>Secțiunea a 3-a. Adunarea creditorilor. Comitetul creditorilor</i>		67
18.	Modalitatea de exercitare a votului în cadrul adunării creditorilor	67
19.	Votarea unui plan de reorganizare. Limitarea dreptului de vot al creanțelor subordonate	71
20.	Excluderea analizării oportunității hotărârii adunării creditorilor din atribuțiile instanței. Exercitarea dreptului de vot cu ocazia îndeplinirii atribuțiilor comitetului creditorilor	77
21.	Legitimare procesuală activă în promovarea unei acțiuni în desființarea hotărârii adunării creditorilor	80
22.	Contestație împotriva hotărârii adunării creditorilor, cu referire la nelegala constituire a comitetului creditorilor. Conflict de interese	82
23.	Verificarea legalității hotărârii adunării creditorilor în raport cu respectarea dispozițiilor privind modul de valorificare a bunurilor debitorului. Admisibilitate	88
24.	Contestație împotriva hotărârii adunării creditorilor. Inexistența unor dispoziții legale care să interzică creditorilor să voteze în adunare pe motiv că s-ar afla în conflict de interese	92
25.	Adunarea creditorilor având ca obiect atragerea răspunderii. Obligația creditorului majoritar, fost administrator, de a se abține	98
26.	Exercitarea abuzivă a drepturilor de către creditorii majoritari. Sancțiune	101
27.	Modul de constituire a comitetului creditorilor	106
<i>Secțiunea a 4-a. Administratorul judiciar și lichidatorul judiciar</i>		109
28.	Desemnarea administratorului judiciar provizoriu în situația depunerii de cereri de deschidere a procedurii și de numire a administratorului judiciar provizoriu, și de către debitor, și de către creditorii. Prevalența cererii debitorului	110

29.	Cerere de deschidere a procedurii insolvenței formulată de un creditor și de conexare la cererea similară formulată anterior de debitor, în temeiul Legii nr. 85/2014. Numirea administratorului judiciar provizoriu solicitat de debitor. Apel formulat de creditor prin care solicită numirea administratorului judiciar indicat de el. Prevalența legală a cererii creditorului. Respingerea apelului pe motiv că, între timp, administratorul judiciar provizoriu, desemnat la solicitarea debitorului, a fost confirmat în prima adunare a creditorilor	114
30.	Desemnarea practicianului de insolvență în condițiile art. 57 alin. (3) din Legea nr. 85/2014, cu aplicarea dispozițiilor art. 28 alin. (4) și (5) din O.U.G. nr. 86/2006	117
31.	Confirmare administrator judiciar desemnat provizoriu de judecătorul-sindic, de către adunarea creditorilor. Stabilirea onorariului administratorului judiciar provizoriu. Cvorum și cerințe de majoritate	120
32.	Stabilirea de către adunarea creditorilor a onorariului practicianului. Omisiunea de a statua expres asupra confirmării practicianului. Consecințe. Publicarea procesului-verbal al adunării creditorilor în BPI fără respectarea termenului prevăzut de art. 48 alin. (6) din Legea nr. 85/2014	124
33.	Hotărârea creditorilor de stabilire a onorariului administratorului judiciar. Efecte	127
34.	Cerere de înlocuire a administratorului judiciar. Legitimare procesuală activă	130
35.	Înlocuire practician în insolvență. Condiții	134
36.	Înlocuirea practicianului în insolvență de către creditorul majoritar. Condiții	139
37.	Posibilitatea practicianului în insolvență de a solicita oricând înlocuirea sa, pentru motive bine justificate, dar neimputabile. Invocarea, ca motiv de înlocuire, a imposibilității de a colabora cu creditorii în mod eficient, ceea ce conduce la o tergiversare a procedurii	144
38.	Divergențe între practicianul în insolvență și creditorul majoritar. Retragerea administratorului judiciar/lichidatorului <i>versus</i> înlocuirea acestuia	146
39.	Aplicarea unei sancțiuni disciplinare practicianului în insolvență. Înlocuirea administratorului judiciar pentru „motive temeinice”. Reguli privind citarea participanților	152
40.	Competența stabilirii onorariului administratorului judiciar/lichidatorului judiciar	156

41. Acțiune pentru obligarea la despăgubiri a administratorului judiciar/lichidatorului judiciar ca urmare a neîndeplinirii sau îndeplinirii cu întârziere a atribuțiilor legale în cadrul procedurii de insolvență. Cale de atac _____	159
42. Contestație împotriva măsurii de desemnare a administratorului special. Contestarea dreptului de vot al asociatului majoritar pe considerentul că executarea hotărârilor AGA în urma cărora a devenit asociat majoritar a fost suspendată în procedura ordonanței președințiale, până la soluționarea litigiului având ca obiect verificarea legalității hotărârilor AGA. Durata măsurii dispuse pe cale de ordonanță președințială _____	161
Capitolul al III-lea. Deschiderea procedurii și efectele acesteia _____	168
43. Posibilitatea deschiderii procedurii insolvenței în cazul existenței unor măsuri asigurătorii penale _____	168
44. Cerere de deschidere a procedurii simplificate formulată de debitor. Nedepunerea documentelor prevăzute de art. 67 alin. (1) lit. a)-g), k), l), m) din Legea nr. 85/2014. Sancțiune. Depunerea în apel. Efecte _____	177
45. Cerere de deschidere a procedurii insolvenței formulată de debitor. Lipsa actelor prevăzute de art. 67 din Legea nr. 85/2014. Consecințe _____	180
46. Cerere de deschidere a procedurii formulată de o persoană fără calitatea de reprezentant legal al societății reglementate de Legea nr. 31/1990 titulare a acțiunii _____	185
47. Cerere de deschidere formulată de creditor. Constație formulată de debitor. Obligativitate achitare cauțiune. Neîngrădire acces la instanță _____	188
48. Cerere de deschidere a insolvenței formulată de organele fiscale. Creanță inferioară valorii-prag. Stare de insolvență. Noțiune _____	191
49. Cerere de deschidere a procedurii insolvenței formulată de o societate de leasing. Condiții. Invocarea prescripției _____	195
50. Achitarea creanței de către debitor ulterior înregistrării cererii de deschidere a procedurii. Netemeinicia cererii debitorului, de obligare a creditorului care a formulat cererea de deschidere a procedurii, la plata cheltuielilor de judecată, ca urmare a renunțării acestuia din urmă la judecată _____	204
51. Cerere de deschidere a procedurii formulată de un creditor. Contestarea întinderii creanței de către debitor. Relevanță _____	207
52. Caracterul incert al penalităților neînsușite de către debitor _____	210
53. Caracterul cert și exigibil al unei creanțe fiscale contestate în procedura administrativă de atac _____	217

54. Cerere de deschidere a procedurii formulată de creditor. Cerere de renunțare formulată de creditor. Compatibilitatea normelor de procedură civilă cu normele prevăzute de Legea insolvenței _____	221
55. Inadmisibilitatea apelului formulat de un creditor împotriva încheierii de deschidere a procedurii insolvenței la cererea debitorului. Mijlocul procesual la care poate recurge creditorul _____	224
56. Cerere de suspendare a executării unui act administrativ fiscal privind o societate aflată în insolvență. Lipsă de interes _____	226
Capitolul al IV-lea. Întocmirea tabelului de creanță și contestațiile _____	230
57. Notificare privind deschiderea procedurii insolvenței. Termenul privind deschiderea procedurii insolvenței și termenul în care poate fi formulată declarația de creanță _____	230
58. Obligația administratorului judiciar/lichidatorului judiciar de a solicita explicații și documente suplimentare de la creditorul care nu a depus, anexat cererii de înscriere creanță, toate documentele justificative ale creanței, în situația în care administratorul judiciar/lichidatorul judiciar invocă și constată prescripția extinctivă _____	233
59. Lipsa competenței administratorului judiciar în verificarea creanțelor fiscale _____	239
60. Cerere de înscriere a unei creanțe fiscale. Contestarea acestei creanțe prin intermediul mijloacelor prevăzute de legea specială. Caracterul creanței _____	241
61. Creanță bugetară contestată în procedura contenciosului fiscal. Înscrierea cu titlu provizoriu a creanței în tabelul preliminar. Nelegalitate. Admiterea înscrierii creanței bugetare drept creanță pură și simplă _____	246
62. Instituirea unui sechestrul fiscal. Natura creanței bugetare _____	249
63. Creanțe bugetare. Cauze de preferință. Opozabilitate _____	256
64. Depunerea cererii de admitere a creanței bugetare cu depășirea termenului legal prevăzut de art. 100 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 85/2014. Decăderea din dreptul de înscriere în tabelul de creanțe _____	264
65. Termenul suplimentar pentru formularea declarației de creanță de către organele fiscale _____	270
66. Cerere de repunere în termen formulată de creditorul fiscal _____	277
67. Repunere de drept în termenul de formulare a declarației de creanță. Consecințe _____	280
68. Admisibilitatea cererii de înscriere formulate de Fondul de Garantare, în baza unei scrisori de garanție bancară _____	284

69.	Declarație de creanță formulată de fostul administrator statutar, neînsoțită de înscrisuri. Invocarea contabilității debitorului ca dovadă a existenței creanței	288
70.	Declarație de creanță formulată de asociați. Forța probantă a registrelor contabile	292
71.	Declarație de creanță formulată de asociat. Dovezi necesare	295
72.	Creanță derivată din contractul de finanțare a investițiilor rurale, în condițiile în care în perioada de monitorizare de 5 ani a intervenit deschiderea procedurii insolvenței	299
73.	Înscriere provizorie a unei creanțe. Condiții	304
74.	Obligația administratorului judiciar de a întocmi tabelul definitiv de creanțe, cu consecința curgerii termenului pentru depunerea planului de reorganizare, chiar dacă contestația la tabelul preliminar de creanțe nu era soluționată în mod definitiv, ci doar în primă instanță. Cazuri în care judecătorul-sindic poate decide intrarea unei societăți în faliment	309
75.	Începutul termenului de formulare a contestației împotriva tabelului de creanțe. Irelevanța momentului notificării creditorului cu privire la respingerea creanței solicitate	314
76.	Contestație la tabelul definitiv de creanțe. Înțelesul noțiunii de „eroare esențială”	318
77.	Contestație la tabelul definitiv. Noțiunea de „titluri hotărâtoare”	322
78.	Contestație împotriva tabelului definitiv al creanțelor. Creditor bugetar. Creanță determinată în urma inspecției fiscale derulate după deschiderea procedurii. Reglementări în favoarea creditorului bugetar. Limite	324
79.	Înscrierea în tabelul definitiv de creanțe al debitoarei a unei creanțe stabilite prin hotărâre judecătorească definitivă. Contestarea acestei înscrieri. Consecințe	332
Capitolul al V-lea. Situația unor acte juridice ale debitorului		342
80.	Încetarea contractelor de muncă în situația deschiderii procedurii de insolvență. Suspendarea efectelor deciziei de concediere. Ineficacitatea dispozițiilor privind suspendarea acțiunilor pentru realizarea creanțelor asupra debitorului în cazul cererilor cu caracter nepatrimonial	342
81.	Acțiune în anulare a unui contract de vânzare-cumpărare. Bun ce formează obiect al coproprietății între achizitor și o terță persoană. Litisconsorțiu necesar	346

Capitolul al VI-lea. Reorganizarea		349
82.	Propunerea unui plan de reorganizare. Modalitate de exercitare a votului	349
83.	Confirmarea planului de reorganizare. Tratament corect și echitabil prin plan	355
84.	Contestație împotriva hotărârii adunării creditorilor privind confirmarea planului. Obiect	359
85.	Calea de atac exercitată împotriva hotărârii de validare a planului de reorganizare. Condiții	362
Capitolul al VII-lea. Falimentul și lichidarea activelor		369
86.	Incompatibilitatea cu dispozițiile Legii insolvenței a dispozițiilor art. 364 NCPC privind constatarea unei situații de fapt constând în existența și inventarierea unor bunuri din patrimoniul debitoarei, de către executorul judecătoreesc	369
87.	Evaluarea bunurilor din averea debitorului. Rolul activ al judecătorului-sindic în această etapă	372
88.	Distribuirea sumelor obținute din valorificarea bunurilor grevate de ipotecă, gaj sau alte garanții reale imobiliare ori drepturi de retenție. Provizionarea din aceste sume	375
Capitolul al VIII-lea. Atragerea răspunderii pentru intrarea în insolvență		378
89.	Acțiune în antrenarea răspunderii. Natură juridică	378
90.	Folosirea bunurilor în interes propriu. Condiții	382
91.	Omisiunea recuperării creanțelor. Inaplicabilitatea art. 169 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 85/2014. Nepunerea la dispoziția administratorului judiciar a documentelor prevăzute de art. 67 din Legea nr. 85/2014	391
92.	Acțiunea pentru angajarea răspunderii patrimoniale a membrului organului de conducere/administrare, pentru starea de insolvență a debitorului persoană juridică. Acumularea de datorii și în executarea unor obligații contractuale	395
93.	Angajarea răspunderii administratorului special al debitorului insolvent. Condiții și limite de exercitare	400
94.	Neținerea contabilității în conformitate cu legea. Condiții pentru angajarea răspunderii	403
95.	Necesitatea probării celorlalte condiții ale răspunderii reglementate de art. 169 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 85/2014. Limitarea titularului acțiunii la prezumția legală. Respingerea acțiunii	408
96.	Cerere de instituire a măsurilor asigurătorii. Condiții	412

Capitolul al IX-lea. Închiderea procedurii _____ **416**

97. Închiderea procedurii. Obligații procedurale ale practicianului în insolvență _____ 416
98. Închiderea procedurii insolvenței. Obligațiile practicianului în insolvență. Nesoluționarea acțiunii în antrenarea răspunderii administratorului debitorului la data închiderii procedurii insolvenței _____ 419
99. Cerere de închidere a procedurii ca urmare a inexistenței unor bunuri în masa patrimonială. Neformularea unei acțiuni în antrenarea răspunderii administratorului debitorului. Condiții _____ 421
100. Închiderea procedurii insolvenței la propunerea unui administrator judiciar provizoriu neconfirmat de adunarea creditorilor. Lipsa desemnării altui administrator judiciar. Nelegalitatea hotărârii judecătorești de închidere a procedurii _____ 427

Capitolul al X-lea. Insolvența transfrontalieră _____ **434**

101. Procedură principală de insolvență. Procedură secundară de insolvență. Conflict de competență. Competență exclusivă sau alternativă. Stabilirea legii aplicabile. Stabilirea bunurilor debitorului care sunt vizate de procedura secundară de insolvență. Localizarea acestor bunuri. Bunuri situate într-un stat terț _____ 434
102. Dreptul de a solicita deschiderea unei proceduri secundare de insolvență. Criterii. Persoană abilitată să solicite deschiderea unei proceduri secundare de insolvență _____ 436
103. Efecte prevăzute de reglementarea unui stat membru asupra creanțelor care nu au făcut obiectul procedurii de insolvență. Decădere. Caracterul fiscal al creanței _____ 436

Capitolul I. Domeniul de aplicare

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ: I. ADAM, N. ADAM, *Elemente de noutate semnificative în domeniul prevenirii insolvenței și al insolvenței reglementate prin Legea nr. 85/2014 în raport cu actul normativ anterior în materie (Legea nr. 85/2006)*, în Dreptul nr. 12/2014; I. ADAM, *Principiul acordării unei șanse debitorilor de redresare eficientă și efectivă a afacerii – art. 4 pct. 2 din Legea nr. 85/2014*, disponibil pe www.universuljuridic.ro; A. DELI-DIACONESCU, *Codul insolvenței: între remediu, echilibru și sancțiune*, în Phoenix nr. 53/2015; D.-M. DAGHIE, *Succinte considerații în legătură cu participarea societăților aflate în procedura insolvenței la procedurile de achiziții publice*, în Dreptul nr. 4/2016; FL. LUDUȘAN, *Principiile fundamentale ale procedurilor de prevenire a insolvenței și de insolvență, reglementate de Legea nr. 85/2014, cu privire specială asupra principiului maximizării gradului de valorificare a activelor și de recuperare a creanțelor*, în Dreptul nr. 7/2015; S.M. MILOȘ, A. DELI-DIACONESCU, *Principalele elemente de noutate aduse prin Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență*, în Revista Română de Drept al Afacerilor nr. 7/2014; V. GĂINĂ, *Procedura insolvenței grupului de societăți* în Revista de Științe Juridice nr. 1/2015; F.I. MOȚU, A. DELI-DIACONESCU, *Proceduri paralele insolvenței – Răspunderea solidară în materie fiscală*, în Phoenix nr. 51/2015; F.I. MOȚU, A. DELI-DIACONESCU, *Proceduri paralele insolvenței (partea a II-a)*, în Phoenix nr. 52/2015, p. 25-31; FL. NIȚU, C. TURENICI, *Interfața arbitraj comercial – insolvență. Elemente de ordine publică în practica arbitrală europeană și națională*, în Revista Română de Drept al Afacerilor nr. 1/2017; B.G. RADU, *Scurte considerații despre obligațiile civile, insolvență și insolvabilitate*, în Acta Universitatis George Bacovia. Juridica, vol. 3, nr. 1/2014; O. PUIE, *Aspecte privitoare la sfera de aplicabilitate a unor dispoziții instituite de legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, competența judecătorului-sindic și procedura de executare a hotărârilor judecătorești prin care s-a dispus angajarea răspunderii organelor de conducere pentru încălcarea prevederilor legale referitoare la plata creanțelor bugetare*, în Revista Română de Jurisprudență nr. 6/2014.

I. Cerere de deschidere a procedurii insolvenței față de o asociație sportivă. Admisibilitate

Potrivit prevederilor art. 3 alin. (1) NCC, „Dispozițiile prezentului cod se aplică și raporturilor dintre profesioniști, precum și raporturilor dintre aceștia și orice alte subiecte de drept civil”, iar conform alin. (2), „Sunt considerați profesioniști toți cei care exploatează o întreprindere”. Așadar, sunt profesioniști și organizațiile non-guvernamentale, atât titularii întreprinderilor de tip comercial

clasic, cât și persoanele care exercită o profesie liberală, precum și organizațiile non-guvernamentale (fundații, asociații, cluburi sportive). Exploatarea unei întreprinderi reprezintă exercitarea sistematică, de către una sau mai multe persoane, a unei activități organizate ce constă în producerea, administrarea ori înstrăinarea de bunuri sau în prestarea de servicii, indiferent dacă are sau nu un scop lucrativ. Prin urmare, pot fi supuse procedurii insolvenței și asociațiile și fundațiile fără scop lucrativ. Pentru asociații și fundații, regimul juridic de drept comun este reglementat de O.G. nr. 26/2000, care prevede, drept sancțiune a insolvenței asociației, dizolvarea, însă acest regim juridic de drept comun este aplicabil când nu există o normă derogatorie specială, conform principiului *specialia generalibus derogant*.

C.A. Timișoara, s. a II-a civ., dec. nr. 400 din 29.05.2017, www.rolii.ro

I. Hotărârea instanței de fond

Prin sentința civilă nr. 70 din 23.03.2017, pronunțată de Tribunalul Caraș-Severin, a fost respinsă cererea formulată de reclamanta creditoare D.G.R.F.P. Timișoara, prin A.F.P. Caraș-Severin, având ca obiect deschiderea procedurii insolvenței debitoarei Asociația FC M.-F. M.V., înscrisă în Registrul special al Asociațiilor al Judecătoriei Moldova Nouă, în baza încheierii din 28.06.2007.

Pentru a hotărî astfel, tribunalul a constatat că pârâtul debitor Asociația CS „FC M.-F. M.V.” nu este o societate supusă dispozițiilor Legii nr. 31/1990, republicată, și nici nu apare în evidențele Oficiului Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Caraș-Severin, fiind de fapt o asociație, având o lege specială de înființare și reglementare, potrivit O.G. nr. 26/2000, aprobată cu modificări prin Legea nr. 246/2005.

Fiind o lege specială, O.G. nr. 26/2000 cuprinde prevederi speciale și referitor la dizolvare. Potrivit dispozițiilor art. 55 alin. (1) lit. a) și b) din O.G. nr. 26/2000, asociațiile se dizolvă de drept prin: „a) împlinirea duratei pentru care a fost constituită; b) realizarea sau, după caz, imposibilitatea realizării scopului pentru care a fost constituită, dacă în termen de 3 luni de la constatarea unui astfel de fapt nu se produce schimbarea acestui scop”; „(2) Constatarea dizolvării se realizează prin hotărârea judecătorească în a cărei circumscripție se află sediul asociației, la cererea oricărei persoane interesate”.

De asemenea, conform art. 56 din O.G. nr. 26/2000, dizolvarea, prin hotărâre judecătorească, se face la cererea oricărei persoane interesate: „a) când scopul sau activitatea asociației a devenit ilicită sau contrară ordinii publice; b) când realizarea scopului este urmărită prin mijloace ilicite sau contrare ordinii publice; c) când asociația urmărește un alt scop decât cel pentru care s-a constituit; d) când asociația a devenit insolubilă; e) în cazul prevăzut la art. 14” [„prin natura scopului sau obiectivelor propuse, urmează să desfășoare activități pentru care, potrivit legii, sunt necesare autorizații administrative prealabile, aceste activități nu vor putea fi inițiate, sub sancțiunea dizolvării pe cale judecătorească, decât după obținerea autorizațiilor respective” – art. 14].

Astfel, conform art. 57 din O.G. nr. 26/2000, „asociația se poate dizolva și prin hotărârea adunării generale. În termen de 15 zile de la data ședinței de dizolvare,

hotărârea adunării generale se depune la judecătoria în a cărei circumscripție teritorială își are sediul, pentru a fi înscrisă în Registrul asociațiilor și fundațiilor”.

La art. 60 din O.G. nr. 26/2000, sunt trecute consecințele după dizolvarea unei asociații, în sensul că: „(1) În cazul dizolvării asociației sau fundației, bunurile rămase în urma lichidării nu se pot transmite către persoane fizice. (2) Aceste bunuri pot fi transmise către persoane juridice de drept privat sau de drept public cu scop identic sau asemănător, printr-o procedură stabilită în statutul asociației sau al fundației. (3) Dacă în termen de 6 luni de la terminarea lichidării lichidatorii nu au reușit să transmită bunurile în condițiile alin. (2), precum și în cazul în care statutul asociației sau al fundației nu prevede o procedură de transmitere a bunurilor ori dacă prevederea este contrară legii sau ordinii publice, bunurile rămase după lichidare vor fi atribuite de instanța competentă unei persoane juridice cu scop identic sau asemănător. (4) În cazul în care asociația sau fundația a fost dizolvată pentru motivele prevăzute la art. 56 alin. (1) lit. a)-c), bunurile rămase după lichidare vor fi preluate de către stat, prin Ministerul Finanțelor, sau, după caz, de comuna sau orașul în a cărui rază teritorială asociația sau fundația își avea sediul, dacă aceasta din urmă era de interes local”.

Din examinarea acestor texte legale, instanța a constatat că pârâtul debitor Asociația FC M.-F. M.V. nu se încadrează în categoria persoanelor juridice cărora li se aplică Legea nr. 85/2014.

Având în vedere aceste prevederi, instanța, în baza dispozițiilor O.G. nr. 26/2000, art. 3 NCC și ale art. 45 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 85/2014, a respins acțiunea formulată de reclamanta creditoare D.G.R.F.P. Timișoara, prin A.J.F.P. Caraș-Severin împotriva pârâtului debitor Asociația CS „FC M.-F. M.V.”, pentru deschiderea procedurii insolvenței.

II. Calea de atac exercitată

Împotriva acestei hotărâri a declarat apel, creditoarea D.G.R.F.P. Timișoara – A.J.F.P. Caraș-Severin, solicitând admiterea apelului, modificarea sentinței atacate, precum și admiterea cererii de deschidere a procedurii insolvenței față de debitoarea intimată.

În motivare, creditoarea arată că sentința civilă nr. 70 din 23.03.2017 a fost dată cu încălcarea sau aplicarea greșită a normelor de drept material.

În fapt, se arată că Asociația FC M.F.M.V. s-a constituit în baza încheierii din 28.06.2007 a Judecătoriei Moldova Nouă și are sediul social și domiciliul fiscal în localitatea M.V., (...), din bilanțul contabil încheiat la data de 31.12.2009 (ultimul bilanț depus înregistrat la Serviciul Fiscal Orășenesc M.N., la data de 13.04.2010), reieșind următoarele: active imobilizate – 23.200 lei; casa și conturi la bănci – 1.345 lei; venituri totale – 20.200 lei; cheltuieli totale – 22.326 lei.

De asemenea, din situația editată din aplicația informatică „Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară”, la data de 25.01.2017, rezultă că asociația nu figurează cu bunuri impozabile.

Totodată, din situația editată din aplicația informatică „Sistem național de evidență auto”, la data de 25.01.2017, rezultă că asociația nu figurează cu autoturisme în proprietate. Din adresa Primăriei M.N. din 30.09.2016, înregistrată la SFO Moldova Nouă la data de 30.09.2016, reiese că Asociația FC M.F. M.V. nu figurează cu bunuri

impozabile în proprietate și că președintele asociației figurează cu următoarele bunuri: bun comun imobilul situat în M.V., două terenuri extravilane și 2 autoturisme. Din nota de constatare din 28.09.2016 rezultă că la sediul social al asociației își desfășoară activitatea, începând cu data de 01.07.2014, ADM R.L. SRL, Siloz Moldova Nouă.

Asociația a încetat plățile pe o perioadă mai mare de 60 zile, ultima plată efectuată de debitor fiind în data de 05.11.2009, în sumă de 700 lei, „în contul disponibil al bugetelor asigurărilor sociale și fondurilor speciale, în curs de distribuire”.

Asociația a înregistrat la data de 13.10.2016 obligații restante la bugetul generat consolidat în sumă totală de 119.611 lei, reprezentând obligații fiscale datorate de debitor și accesoriile aferente.

Instanța a respins cererea pe motiv că nu se încadrează în categoria persoanelor juridice cărora li se aplică Legea nr. 85/2014.

Debitorii care pot face obiectul deschiderii procedurii sunt profesioniștii, astfel cum sunt definiți de art. 3 alin. (2) NCC.

Potrivit art. 3 alin. (2) NCC, sunt considerați profesioniști toți cei care exploatează o întreprindere, exploatarea unei întreprinderi reprezentând „exercitarea sistematică de către una sau mai multe persoane, a unei activități organizate ce constă în producerea administrarea ori înstrăinarea de bunuri sau în prestarea de servicii, indiferent dacă are sau nu scop lucrativ”. Prin urmare, pot fi supuse procedurii și asociațiile și fundațiile fără scop lucrativ.

Pentru asociații și fundații, regimul juridic de drept comun este reglementat de O.G. nr. 26/2000, care prevede, drept sancțiune a insolvenității asociației, dizolvarea, însă acest regim juridic de drept comun este aplicabil atunci când nu există normă derogatorie specială, conform principiului *specialia generalibus derogant*.

Tocmai datorită faptului că pot exista persoane juridice de drept privat care, deși au declarat un scop generat colectiv sau personal nepatrimonial, desfășoară și activități economice, legiuitorul a stabilit că acestea pot fi supuse procedurii insolvenței. Mai mult, se susține că pârâta debitoare se află în vădită stare de insolvență, îndeplinind cerințele din Legea nr. 85/2014.

De asemenea, se invocă practica judiciară a Tribunalului Caraș-Severin, respectiv încheierea civilă nr. 49 din 23.06.2016 din dosarul nr. (...) /115/2016.

III. Hotărârea instanței de apel

Examinând apelul declarat de creditoarea D.G.R.F.P. Timișoara, prin A.J.F.P. Caraș-Severin, prin prisma motivelor de apel invocate, a dispozițiilor art. 479 alin. (1) NCPC, cât și din oficiu, curtea a reținut că apelul creditoarei este fondat, având în vedere următoarele considerente:

În mod greșit, prima instanță a respins cererea formulată de reclamanta creditoare D.G.R.F.P. Timișoara, prin A.J.F.P. Caraș-Severin, având ca obiect deschiderea procedurii simplificate a insolvenței față de debitoarea Asociația FC M.F. M.V., reținând că aceasta nu se încadrează în categoria persoanelor juridice cărora li se aplică Legea nr. 85/2014.

Curtea a reținut că, potrivit dispozițiilor art. 3 alin. (1) NCC, „Dispozițiile prezentului cod se aplică și raporturilor dintre profesioniști, precum și raporturilor dintre aceștia și

orice alte subiecte de drept civil”, iar conform alin. (2), „Sunt considerați profesioniști toți cei care exploatează o întreprindere”.

Așadar, sunt profesioniști și organizațiile non-guvernamentale, atât titularii întreprinderilor de tip comercial clasic, cât și persoanele care exercită o profesie liberală, precum și organizațiile non-guvernamentale (fundații, asociații, cluburi sportive).

Exploatarea unei întreprinderi reprezintă exercitarea sistematică, de către una sau mai multe persoane, a unei activități organizate ce constă în producerea, administrarea ori înstrăinarea de bunuri sau în prestarea de servicii, indiferent dacă are sau nu scop lucrativ. Prin urmare, pot fi supuse procedurii și asociațiile și fundațiile fără scop lucrativ.

Pentru asociații și fundații, regimul juridic de drept comun este reglementat de O.G. nr. 26/2000, care prevede, drept sancțiune a insolvenității asociației, dizolvarea, însă acest regim juridic de drept comun este aplicabil când nu există normă derogatorie specială, conform principiului *specialia generalibus derogant*.

Față de cele reținute, având în vedere că în speță sunt îndeplinite cerințele prevăzute de Legea nr. 85/2014, în baza dispozițiilor art. 480 alin. (1) NCPC, curtea a admis apelul declarat de creditoarea D.G.R.F.P. Timișoara, prin A.J.F.P. Caraș-Severin, împotriva sentinței civile nr. 70/JS din 23.03.2017, pronunțată de Tribunalul Caraș-Severin, în contradictoriu cu debitoarea Asociația FC M.F. M.V., și a anulat hotărârea apelată și a trimis cauza judecătorului-sindic din cadrul Tribunalul Caraș-Severin pentru deschiderea procedurii insolvenței prevăzute de Legea nr. 85/2014, față de debitoarea Asociația FC M.F. M.V.

NOTA AUTORULUI: În practica judiciară (C.A Bacău, s. a II-a civ., dec. nr: 3 din 10.01.2017, www.rolii.ro) s-a decis în sensul că o asociație nu poate face obiectul procedurii insolvenței prevăzute de Legea nr. 85/2014, reținându-se următoarele:

„În mod corect a reținut deci instanța de fond că pârâta este un profesionist (ca ocupație secundară), însă din cauza faptului că acesta este înființat conform O.G. nr. 26/2000, acestuia i se aplică dispozițiile speciale prevăzute de acest act normativ în situația în care se dovedește că acesta se află în incapacitate de plată, noțiunea de «persoană interesată» în solicitarea dizolvării incluzând deci pe orice creditor care nu-și poate realiza creanța asupra asociației – pârât prin mijloacele de executare obișnuite. Prevederile speciale ale O.G. nr. 26/2000 sunt incidente și pentru că o asociație nonprofit (ca scop principal și declarat), întemeiată pe prevederile acestei ordonanțe, poate avea în administrare bunuri proprietate publică, care necesită deci în procedura dizolvării și lichidării aplicarea prevederilor speciale ale O.G. nr. 26/2000, deoarece aceste bunuri nu pot fi executate silit; totodată, în cazul unei asociații nonprofit, fondatorii au drepturi speciale, în timp ce o procedură de reorganizare în sensul Legii nr. 85/2014 nici nu poate fi incidentă, în principiu, dacă se are în vedere că activitatea principală a unei astfel de asociații nu este una care se realizează pentru profit, astfel că nu există posibilitatea nici a propunerii și nici a realizării unui plan economic care să ducă la achitarea datoriilor acesteia față de creditori”.